

2019

AÑA DI FAMILIA
Y DI CUIDO DI NOS
MUCHANAN

ISLA(ONLINE)

Diaranson 13 Maart 2019

Email: prensa@arubagovernment.aw Tel: 528-4900

Noticia di Gobierno

GOBIERNO DI ARUBA

Isla Online

"Aruba Dushi Tera"

MINISTER EVELYN WEVER-CROES

Prome Minister di Aruba

COMISION “KEN TA BETICO” LO PERCURA PA E HISTORIA REAL DI LOGRONAN DI BETICO CROES

Diahuebs 14 di februari, comision “Ken ta Betico” a wordo institui formalmente cu miembronan Manolo Giel y Guisette Croes. E comision lo percursa pa graba e historia di Betico y e historia di nos Status Aparte. E estudio lo no limita su mes na e bida di Betico so, sino lo inclui tambe tur esfuersonan cu a wordo haci prome cu nos a logra nos Status Aparte. Den e trabou aki, lo traha hunto y lo entrevista e personanan cu a hiba e lucha hunto cu Betico, entre otro sr. Nel Oduber.

Ta hopi importante ta pa nos mantene su memoria bibo y traspasa e historia real di su bida y su lucha pa nos futuro generacionnan. Pa garantis esaki, nos gobierno ta comprometi pa graba e historia aki, y inclui esaki den curriculum na scolnan, cu e meta pa presevera y inspira nos comunidad. Pa asina no tin discusion riba e parti importante aki di nos historia. E memoria di Betico Croes mester ta eleva riba tur partidonan politico, riba tur gobierno. E memoria di Betico Croes ta patrimonio nacional, y nos mester preserve.

Un pueblo cu lubida su historia of un pueblo cu no conoce su historia, ta un pueblo sin futuro. Especialmente den e temponan aki cu nos ta enfocando hopi riba innovacion na Aruba, e vision pa futuro ta asina importante, y pesey e compromiso di nos

gobierno, pa nos historia nunca bay perdi. Arubianonan.

Entre e logronan grandi di Betico, of cu Betico a contribui na nan grandemente ta nos Himno y nos Bandera, simbolonan di union y identidad di un pais. Tambe e hecho cu awe Aruba tin su propio gobierno, su propio ministernan, su propio Parlamento, su propio moneda. Y tur esaki a inculca e sentimento di orguyo den nos

E comision “Ken ta Betico” lo wordo amplia cu mas persona den e siguiente temporada nos dilanti.

Prome Minister Evelyn Wever-Croes a desea e comision hopi exito cu e tarea importante y necesario aki pa nos pais.

*Feliz dia di
Himo y Bandera*

Aruba, 2019

Gobierno di Aruba:

CELEBRACION DI E PROME AÑA DI NOS HIMNO Y BANDERA NA MAART 1977

Riba dia 18 di maart 1976 nos himno y bandera a ser inaugura oficialmente dilanti un multitud di miles di persona den Wilhelminastadion. Esaki tabata e acto di mas emocional cu e pueblo a presencia den su historia. Su aña siguiente, esta na 1977, e pueblo Arubano a celebra e prome aniversario di e echo historico aki.

Comision di celebracion Himno y Bandera

Gobierno di Aruba a nombra y instala un comision cu tabata tin como meta pa organisa diferente actividad pa celebra e gran fecha aki. E comision tabata bao di presidencia di sr. Godfried (Fifi) Eman, mientras cu e otro miembronan tabata sr. Julio Maduro (vice presidente), sr. Tico Kuiperi, sr. E. Jong, sr. Holmo Henriquez, sra. Rhoda Steenhuizen-Frigerio, sr. Albert Eman, sr. August Croes, sr. Atan Lee, sra. Maybelline Arends-Croes, sr. Rufo Odor, sr. Milo Croes y sr. Cobi Angela. Como consehero a fungi sr. Betico Croes.

Den e prome aña di celebracion di nos simbolonan di union y libertad dia 18 di maart 1977, na tur scol bandera di Aruba a wordo hisa oficialmente, mientras nos himno a ser toca y canta door di

alumnonan di scol. Tabata prome biaha despues di hopi aña cu un celebracion oficial a tuma lugar na nos scolnan local. Hopi mayor a asisti na e ceremonia oficial aki. Tabata un bista impresionante di mira e bandera di Aruba hisa na diferente lugar oficial di Aruba. Tabata un bon idea di e gobierno insular di Aruba pa stimula nos hubentud pa respeta y aprecia nos himno y bandera.

Parada di celebracion

For di dilanti di oficina principal di gobierno un parada di celebracion cu flambeau a sali mas o menos 7'or di anochi dia 18 di maart 1977. Miles di persona a tuma parti na e parada aki, cual a ser encabesa pa diputadonan, consehero di gobierno y miembronan di Eilandsraad. Un grupo grandi bisti di uniform representando e bandera di Aruba a escolta e personanan ariba menciona. Tur participante na e parada di celebracion tabata carga e bandera di Aruba y flambeau. Tabata un bista unico e anochi ey.

Ceremonia den Wilhelminastadion

Un enorme cantidad di persona cual a representa un mayoria grandi di nos

pueblo a yena nos Wilhelminastadion pa presencia celebracion di e prome aña di nos himno y bandera. Tabata un bista hopi colorido, ora e banderanan di Aruba cualnan a wordo carga pa e presentenan a bay laira.

Despues cu e himno di Aruba a ser toca y cu e bandera di Aruba a ser hisa, diferente persona di nos comunidad a hiba palabra, entre otro sr. Fifi Eman, diputado Nel Oduber, sr. Chinto Erasmus, sr. John Hart, sra. Daisy Correa y finalmente consehero general di Gobierno, Betico Croes. Despeus a sigui un show musical tipico.

Pueblo di Aruba por a mira atras riba celebracion di un gran dia caminda a celebra e prome aniversario di himno y bandera haci na un manera masha special.

Gabinete Wever-Croes tin e compromiso pa percura pa e bunita historia aki no bay perdi y anca esaki pa semper pa asina nos pueblo keda mantene e norma y balornan grandi di nos Himno y Bandera. Ban sigui aprecia y respeta nos simbolonan di identidad.

MINISTER OTMAR ODUBER

Minister di Desaroyo Teritorial, Infraestructura y Medio Ambiente

A INAUGURA UN BUNITA PROYECTO DI CAS DI HUUR PA NOS GRANDINAN NA SAVANETA

Gobierno aki a pone su dilanti pa hunto cu FCCA atende cu e deficit di casnan social pa cual ta mira fruto di esaki

Desde cu Minister Otmar Oduber a asumi e responsabilidad di e Ministerio encarga cu FCCA den Gabinete Wever – Croes, Minister Otmar Oduber a reuni cu FCCA pa por resolve diferencianan cu tabatin den pasado. E relacion cu tabatin entre Gobierno cu FCCA e tempo ey tabata uno deplorable y durante di 8 aña no a traha cas social na Aruba. Consecuentemente a cera un MOU sigui pa un convenant, pa cual aworaki ta cosechando e frutanan di esaki. E prome 36 apartamentonan di e total di 42 apartamentonan na e localidad na Savaneta a wordo entrega. Esaki ta parti di e 176 casnan cu a inicia cu nan construccion aña pasa. E aña aki tin casi 220 cas adicional cu ta bin acerca, asina poco poco ta haci apertura di e diferente barionan crea door di FCCA.

Minister Oduber a splica cu algo cu a pone accento riba dje ta e aspecto di 'leefbaarheid', pa e calidad di bida di esnan cu ta biba den e bario ta uno unda cu bisiñanan ta bon cu otro y convivi cu otro. Tambe cu e casnan ta di un nivel cu ta eleva calidad di bida y cu habitantenan tin un sitio pa recrea.

Proyectonan andando

Aki dos siman lo tin apertura di e proyecto di casnan social na Cunucu Abou. Pero mester menciona cu tin proyectonan andando na tur parti rond Aruba. Na Kiviti, San Nicolas, Tanki Leendert, Paradera, Santa Cruz entre otro. Di e forma aki mustrandó e compromiso cu a pone dilanti pa cumpli cu e construccion di 200 cas pa aña! Esaki ta compromiso di Gabinete Wever – Croes. Minister Oduber a informa cu casnan cu antes tabata sali entre 2100

- 2200 florin pa meter cuadra pa construi, aworaki tin convenant unda cu nan no mag di costa mas cu 1600 florin. FCCA ta informa cu casnan cu awor ta bay wordo construi na Kiviti ta bou di 1600 florin. Cual ta ilustra unda cu tin boluntad ta logra.

Minister Oduber ta gradici FCCA fuertemente y ta felicita cada persona cu a ricibi un vivienda pasobra ta nan lo converti e cas den un hogar pa nan mes!.

Continuacion Pagina 4

ARUBA BAN CELEBRA DIA DI HIMNO Y BANDERA

O, Aruba, Dushi tera nos baranca tan stima...

Den nomber di Gobierno di Aruba,
Minister di Finansa, Asuntonan Economico y Cultura
mr. Xiomara Ruiz-Maduro

Tin e placer di invita pueblo di Aruba pa asisti na e celebracionnan relaciona cu

“Dia di Himno y Bandera 2019”

Manifestacion Cultural

Fecha: 17 di maart 2019

Orario: 7:00 pm

Acto Protocolar y Desfile di Gruponan Uniforma

Fecha: 18 di maart 2019

Orario: 9:00 am

Luga: Plaza Libertador G.F. Betico Croes

“Ser orguyoso di bo escudo, ser orguyoso di bo himno, ser orguyoso di bo bandera. Si acaso bo fayese sea na Hulanda of na Aruba of cualkier otro pais leu for di bo cas, exigi di antemano pa tapa bo caha cu e bandera tan stima, nos bandera di Aruba”.

Libertador G.F. Betico Croes

MINISTER GLENBERT F. CROES

Minister di Asunto Social y Labor

MUCHA TAMBE POR SUFRI DI STRESS!

Algun factor cu por causa stress:

- Proefwerk
- Tentamento
- Miedo di faya
- Instabilidad familiar
- Spreekbeurt
- Problema cu siñamento
- Divorcio di mayornan
- Presion na scol
- Mester haci hopi den tiki tempo

Señalan di stress riba diferente tereno:

- Comportacion (comportacion cu no ta cuadra cu su edad, agresivo, no tin gana di come of juist ta come demasiado hopi, yora lihe)
- Fisico (hiper-activo, come huña, dolor di barica, dolor di cabes, spiernan dolor)

- Psicologico (problema cu drumimento, rabia lihe, tristo, miedo, preocupacion)

- Pensamento negativo (mi no por, mi no ta suficiente bon, ningun hende ta compronde mi, mi tin miedo pa algo pasa)

Kico bo por haci como mayor?
- Consulta cu bo dokter di cas, en caso cu bo ta cuminsa preocupa.

- Demuestra comprension, scucha su posibel motibo y wak si abo por tin un rol pa alivia esaki.

- Percura pa e descansa suficiente y dun'e chens pa por relaha. Papia hunto riba kico tur por haci pa asina e por logra esaki, sea ta haci un actividad, lesa of djis haci nada.

Oportunidad pa Trabou Solicita na DPL

Prive: Uitwonend Dienstbode

JR Autocenter NV: Heavy Equipment

Tire Changer

Pro Nova Technology NV: All around ICT

Medewerker

Zenla Corporation: Metselaar

Spa Princesas Coqueta: Kapster

Geben General Construction & Services:

General Manager

The Paddock: Kok

Cooperatieve Vereniging Playa Linda:

Business System Analyst

Pizza Hut: Waitress

Reflection Beach Bar and Restaurant:

Night Cleaner

Papillon: Dishwasher

Natura Development: Manager Project

Croon Elektrotechniek: Technician

Orange Owl Restaurant: Waitress

Nice Cream Parlor: Waitress

Caribbean Buffet: Kok

Church of Christ San Nicolaas: Missionaris

Stg. Tabernacle of David: Misionera

Garota Skincare Corporation:

Schoonmaakster - Master Educador

La Esquina Latina Restaurant: Kitchen

helper

Marsa Multi Services: Diesel Monteur

Prive: Uitwonend Dienstbode

Julio's Corner: General Manager

Eagle Roofing: Dakdekker

BetterDay: Magazijnhelper

Fundacion Sin Muros Habituaremos:

Predicadora - Pastor

Thode Airco & Electrical Services:

Koelmonteur

Atco Concrete Products NV: Line Pump

Operator - Helper Batchplant

Farfalla NV: Waiter

Diamond Inter Watch & Design:

Merchandiser

Peanuts Breakfast, Lunch & Dinner NV:

Schoonmaker/ster - Cashier

Driftwood Restaurant: Dishwasher

Sabor de Yeixson Bar and Restaurant:

Bartender

Urataka Center NV: Bartender

INICIO DI CAMPAÑA DI CONCIENTIZACION DI E CRISIS PLAN SOCIAL

Recientemente a cuminsa cu e campaña di concientizacion di e plan di crisis social, cua ta inclui publicidad den diferente medionan di prensa incluyendo, television, radio, corant y medionan social. E campaña aki ta forma parti di e plan di crisis social y ta ser ehecuta cu coordinacion y apoyo tecnico di UNICEF na Hulanda. Atraves di un solicitud pa propuesta a scohe e miho ofertanan di e agencianan di publicidad pa un ehecucion profesional di e diferente aspectonan di e campaña.

E prome meta di e campaña ta pa crea mas concientizacion di e crisis social cu ta existi na Aruba. Den e fase aki a opta pa haci uso di estadisticanan y informacion real di e crisis social. E fase aki no solamente ta diseña pa trece mas concientizacion, pero

alaves kier stimula e comunidad pa pensa y reflecciona riba e seriedad di e crisis social y tambe pa stimula combersacion den nos comunidad, esta cu e audiencia ta keda interesa den e topico y den e informacion cu e publicidad ta trece dilanti creando tambe un sentido di urgencia riba e problematica aki.

Mester stimula e interes di e comunidad, estableciendo e sentido di responsabilidad entre e comunidad. E parti di e campaña ta dedica pa duna un sentido di corahe y solidaridat cu tur hende por forma parti di e solucion di e crisis social.

E di dos meta ta pa stimula e comunidad pa actua. Durante e parti aki di e campaña lo duna informacion di con por yuda victimanan di abuso. E meta y enfoke ta riba e responsabilidad

y oportunidad cu cada uno di nos tin den nos comunidad, esta famia, colega, of amistad pa brinda ayudo na esnan cu ta confronta cu situacionnan social dificil. Idealmente kier inspira cada persona pa nan ta conciente di nan potencial pa influencia otro positivamente.

Tambe kier motiva tur persona pa tuma un rol activo den yuda un ser keru y asina forma parti di e solucion.

E campaña tambe ta desea di stimula victimanan pa busca e ayudo pa asina por logra sali di situacionnan social dificil.

Den 2017 dos mucha a fayece a consecuencia di maltrato.

Proteha nos muchanan
Violencia **NO** ta e solucion!

MINISTERIO DI ASUNTO SOCIAL Y LABOR TA PRESENTA RAPORTAHE CRISISPLAN SOCIAL

PROGRAMA

DIAHUEBS

14 DI MAART 7.45PM

DIAMARS

19 DI MAART 7.45PM

NA TELE ARUBA

GOBIERNO DI ARUBA

MINISTER ANDIN BIKKER

Minister di Husticia, Seguridad y Migracion

MINISTERIO DI HUSTICIA TA TRAHA BASA RIBA PLAN SEGUN MINISTER DI HUSTICIA MR. ANDIN BIKKER

Ora ta traha cu un plan, por wak con e maneho ta bayendo y tambe logra bo obhetivo. Den e caso aki Ministerio di Husticia a pone den presupuesto 2018-2019 plannan concreto di kico ta e obhecionnan cu kier logra. Den e caso aki Minister Bikker a duna un resumen di unda ta bayendo cu e obhecionnan cu a pone y kier bay baha e indice di high impact crimes. Esaki ta crimen cu tin impacto riba comunidad, por ehempel atraco y crimen violento.

Di 2018 pa 2019 te awor aki a logra cu e indice a baha enormemente y ta hopi orguyoso di esaki. Pa minister Bikker, cada crimen y un atraco ta uno di mas y kier reduci e number di atraco na nada y ta un obhecion cu a pone den e plan di maneho y ta logrando. Tambe a bisa cu kier mas visibilidad di cuerpo policial y otro ordedienst pa tin e sentido di siguridad pa tanto e pueblo como e bishitantenan. Aruba ta depende di turismo y e pueblo mester di su tranquilidad y a logra esaki tambe entre otro baha e indice di high impact crimes.

Pa KPA a bin cu Mobile Command Center, tambe tin e unit di brommer nan di polis cu a patruya durante

y despues di cada parada. Segun e mandatario e agentenan aki ta haciendo un tremendo trabou y a contribui cu e temporada di Carnaval. Un temporada di carnaval cu a bay historicamente hopi tranquil cu poco aresto. Un pabien y gradicimento na e unit aki. Tambe a percua cu nan ta hopi visibel riba caya unda nan tin un aspecto preventivo pa loke ta trata criminalidad. Manera Minister Bikker a pronuncia, den e proximo siman cu ta bin lo bay tin un post di TOPS, Tourism Oriented Policing Services cu ta e unidad cu ta dedica

su mes especificamente den e area caminda tin hopi turista crucero y turista en general.

E oficina ta banda di waf caminda diariamente miles di turista crucero ta pasa y esaki tambe ta un punto di maneho di Minister Bikker. Den transcurso di e siman aki lo bay tin un anuncio importante pa loke ta trata e helicopter y otro siman un otro anuncio importante cu ta e radar. Segun Minister Bikker esey ta pas tambe den cuadro di maneho pa siguridad den e caso aki tanto vigilancia aereo como Aruba

su frontera cu actualmente ta hopi alarmante special e situacion cu ta bibando na pais Venezuela.

Tambe a bisa cu ta bay drecha e condicionnan laboral y lo bay percua pa mas material pa ordedienst y pa esey aña pasa a entrega 95 auto na diferente departamento. Cuerpo policial mes a haya un averahe di 40 auto, KIA tambe a haya auto nobo, voogdijraad, Slachtofferhulp etc. pasobra tur esaki ta den plan di maneho den Ministerio di Husticia segun Minister mr. Andin Bikker.

Prome Minister Evelyn Wever-Croes

Politica anticua di gobierno anterior pa instiga pueblo a wordo rechasa: GABINETE WEVER-CROES NO A CAUSA E PROBLEMANAN FINANCIERO DEN NOS PAIS, PERO NOS TA SOLUCIONA NAN SI

Den ultimo dianan, sr. Mike Eman, lider di AVP, ta expresa su odio contra Gabinete Wever-Croes. Na un forma y negativo sr. Eman ta instiga y purba sembra odio den pueblo. Prome Minister Evelyn Wever-Croes a expresa cu e forma aki di sr. Eman pa hiba politica ta tipifica politica biew di pasado cu pueblo a rechasa. Mike Eman ta rabia y ta sembra odio pasobra nos economia ta stagna. Prome Minister ta recorda Mike Eman cu ta e mes y su partido AVP a ocasiona un situacion na unda awe nos economia ta stagna.

"Locual cu sr. Eman tin rason ta cu nos economia ta stagna. Y e sa miho cu tur hende con stagna e ta pasobra ta e mes a laga nos economia asina stagna. El a hiba su gobernacion basa riba cifranan y irrealistico y supuesto solucionnan pa gaña cu economia lo a crece. Cuanto biaha den su proyeccionnan el a habri e refineria? Bisando cu economia ta bay crece door di e refineria? Y kico e realidad ta: e refineria ainda ta cera.

Pero, pakico keda pega den pasado cu tanto odio y rencor. Pueblo a rechasa esey. Pueblo kier un solucion y p'esey nos ta trahando riba un vision economico agresivo. No a trece solucion. Contrario na e vision di sr. Eman pa endeuda nos pais pa crece economia, nos ta contra di mas debe pa nos pais. Vision di Gabinete Wever-Croes ta pa crea varios pilar economico cu ta yuda nos Pueblo.

Un bes mas, Sr. Eman tin rason cu situacion financiero ta malo. Ta e mesun mal maneho financiero di e gobierno anterior di AVP ta wordo sinti ainda. Lamentablemente su consecuencianan ta doloroso.

Na aña 2009 e debe nacional tabata rond di 40%. Den apenas 5 aña di Gobierno di AVP, e debe a wordo redobla.

Esey a pone cu nos a cay bou di curatela financiero y ni e ora ey nan a logra pone nos finanzas publico riba e bon rumbo, pasobra tanto e Gobierno di e tempo ey como e institucionan di supervision incluyendo CAFT, a faya.

Nan a aumenta gasto di personal drasticamente. E ex Prome Minister Mike Eman cierto momento tabata tin un staf di como 300 hende ta traha p'e. Despues di

supervision financiero el a haye obliga di baha e cantidad pero asina mes a keda cu casi 200 hende. Ami ta trahando cu un staf awor di 10% di esey!

Asina y bahando cantidad di minister nos a baha gasto di e ministernan cu 27 mion florin y parti di dje a wordo inverti den departamentonan cu hopi aña a wordo negligisha.

Nos a inverti den estadistica y awor nos por mira e efecto di nos maneho estricto riba tereno di finanzas.

Aña pasa nos a cera aña cu un deficit mas abou cu presupuesto. Pa e aña aki nos ta premia e deficit di mas abou den hopi aña, 25 mion. Y e aña aki ta e ultimo aña cu nos tin deficit. Entrante otro aña Aruba lo conoce un surplus. Algo unico cu ta solamente Gobierno di MEP a logra den pasado.

Nos debe den percentahe di GDP ta baha asina. Awor e ta na 78%!

Loke mester remarca tambe ta cu den e 8 añanan di gobierno anterior, den cual a redobla e debe, mes momento a bin cu mas di 30 medida di medida y den nan un cantidad record di impuesto nobo pa nos pais. Asina mes a crea deficitnan gigantesco y a redobla e debe.

Gobierno di Aruba a hay'e obliga di introduci un crisisheffing temporal na principio di nos gobernacion, pero despues a bin cu Reforma Fiscal y a elimina varios belasting caba. Pasobra den ultimo 8 añanan nos pueblo a wordo confronta cu asina tanto impuesto nobo, sin haya ningun compensacion di impuesto cu por a wordo elimina pero no a wordo elimina.

Gobierno di Aruba a cuminsa cu elimina successiebelasting pa tur hende. Nos a elimina inkomstenbelasting y loonbelasting pa 30 mil persona cu tin un entrada di 27 mil florin pa aña. Nos a elimina grondbelasting pa 12 mil hende. Y asina nos lo sigui cu e Reforma Fiscal, e cambio husto. Pa baha e impuesto cu tur hende ta paga riba entrada of salario, p'asina abo tin mas placa den bo man y abo dicidi con y na kico bo ta gasta e placa.

Pueblo a rechasa politica anticua y pueblo

kier solucion. Y nos ta trahando pa solucion. En bes di mas impuesto nos ta trahando riba menos impuesto, manera ya nos a elimina successiebelasting pa tur hende, loonbelasting y inkomstenbelasting pa 30.000 hende y grondbelasting pa 12 mil hende! Esaki ta e realidad ta cu sr. Eman no kier pa pueblo sa.

E trabou ta grandi, e situacion financiero cu nos a hereda ta serio. Pero nos no ta yora of keha. Nos a lora manga, y tuma accion. Y maske cu lo tabata mas facil pa keda pafo di politica na e momento aki, nos a carga nos responsabilidad. Sr. Eman a scoge pa keda pafo di politica y asina traiciona su 7000 y pico votadornan. Esey ta 'kiezersbedrog'.

Ami a carga mi responsabilidad maske no ta ami ta e culpabel. Ta Mike Eman ta e culpabel di nos situacion financiero malo, e debe enorme y un economia stagna. Mike Eman a scoge pa NO carga su responsabilidad.

Nos no ta esnan cu a causa e problemanan financiero, pero nos lo solucione si. Poniendo e ser humano central, creando progreso y bienestar pa tur ciudadano, especialmente pa nos muchanan y hobennan.

Conciudadanonan, nos no a yega ainda, pero nos ta riba e bon caminda y creando confiansa tur caminda.

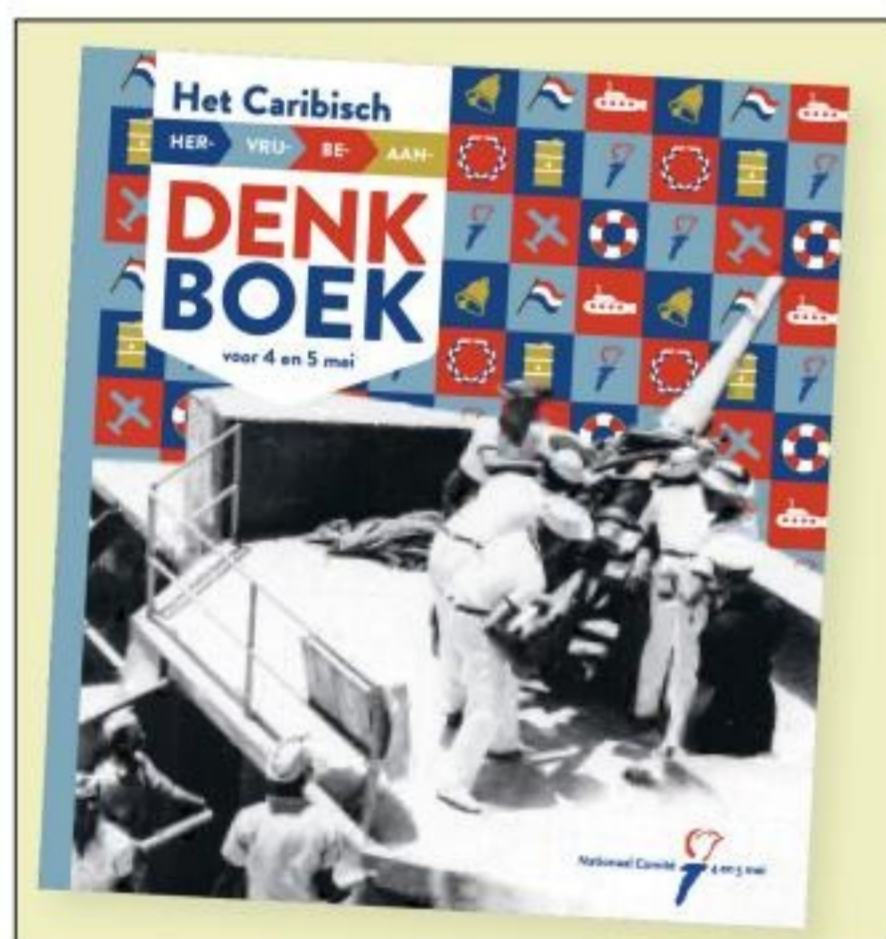
Den e dianan aki di preparacion pa nos dia nacional, mi ta invita un y tur, ban uni pa Aruba. No mester tapa e lus di un otro pa bo lus briya mas. Ban nos tur briya nos lus, y ilumina e caminda hopi mas y pa hopi mas hende.

MINISTER ARMANDO LAMPE

Minister di Enseñansa, Ciencia y Desaroyo Sostenibel

Het CARIBISCH DENKBOEK voor leerlingen van 10-12 jaar

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft voor de leerlingen in het Caribisch Gebied een speciaal boek gemaakt: Het Caribisch Denkboek voor 4 en 5 mei. Met dit boekje willen we leerlingen op Aruba, Bonaire en Curaçao en Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten kennis laten maken met het herdenken van de Tweede Wereldoorlog en het vieren van de vrijheid.

Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft voor de leerlingen in het Caribisch Gebied

een speciaal boek gemaakt: Het Caribisch Denkboek voor 4 en 5 mei.

Met dit boekje willen we leerlingen op Aruba, Bonaire en Curaçao en Saba, Sint-Eustatius en Sint-Maarten kennis laten maken met het herdenken van de Tweede Wereldoorlog en het vieren van de vrijheid. Met Het Caribisch Denkboek daagt het comité leerlingen op diverse manieren uit na te denken over de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog, in hun eigen regio, in Nederland en in de rest van de wereld.

Ze gaan aan de slag met de thema's herdenken en vieren, vrijheid en democratie. Ze onderzoeken wat deze thema's voor hen betekenen en hoe gebeurtenissen uit het verleden nu relevant voor ze zijn.

Het Caribisch Denkboek voor 4 en 5 mei vertelt het verhaal van de cruciale rol die de eilanden hebben gespeeld in de Tweede Wereldoorlog. De eilanden waren als enig deel van het koninkrijk niet bezet en daardoor kon de Caribische olie-industrie een belangrijke rol spelen bij het leveren van brandstof voor de geallieerde schepen en vliegtuigen. De eilanden kregen te maken met acute oorlogsdreiging toen de

nazi's de aan- en afvoer van olie wilden saboteren. Daarbij vielen zeker 160 slachtoffers, die jaarlijks worden herdacht op alle zes de eilanden. De komst van Britse en Amerikaanse soldaten veranderde het leven op de eilanden. Ook de grootschalige betrokkenheid van de eilandbewoners bij Nederland en hulpacties voor Nederland zijn bijzonder.

In Nederland bestaat het 4 en 5 mei Denkboek al een paar jaar. Daarmee gaan elk jaar ruim 200.000 kinderen uit groep 7 in Nederland aan de slag. De Caribische variant is voor alle leerlingen van 10 tot 12 jaar. Het Caribisch Denkboek is verkrijgbaar in het Nederlands, Papiaments en Engels. Een docenteninstructie maakt deel uit van het pakket en er zijn online extra's zoals filmpjes en achtergrondinformatie.

We hopen dat Het Caribisch Denkboek u inspireert om samen met uw leerlingen actief aan de slag te gaan met de bijzondere (oorlogs)geschiedenis van het Caribisch gebied.

— Jan van Kooten directeur Nationaal Comité 4 en 5 mei.

HERDENKEN

18 - Het Caribisch Denkboek voor 4 en 5 mei

HERDENKEN

19 - Het Caribisch Denkboek voor 4 en 5 mei

WAT IS HERDENKEN?

Her-denken
op een plechtige manier
afslaan bij een overleden
persoon of bij een gebeurtenis
uit het verleden

WAAROM HERDENKEN WE?

We herdenken elk jaar alle oorlogsslachtoffers uit het Koninkrijk der Nederlanden, om hen en wat er is gebeurd nooit te vergeten. We herdenken om respect te tonen voor de slachtoffers en hun nabestaanden. Ook staan we op 4 en 5 mei stil bij het feit dat leven in vrijheid niet vanzelf spreekt.

WANNEN HERDENKEN WE?

Niet alleen de gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog worden herdacht, maar ook andere belangrijke gebeurtenissen, zoals de afschaffing van de slavernij.

20 APRIL
18 Chiriqui slachtoffers van de spoorlijn op Surinaam

1 JULI
Afschaffing slavernij

17 AUGUSTUS
Totaal-dag op Curaçao

WAAR HERDENKEN WE?

Bij oorlogsmonumenten en oorlogsgraven in het hele koninkrijk. In Nederland vindt de Nationale Herdenking plaats op de Dam in Amsterdam, met koning Willem-Alexander en koningin Maxima, leden van de Nederlandse regering en de gevolmachtigde ministers van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. De laatste leggen een krans voor alle slachtoffers die vielen in het Nederlandse Koninkrijk tijdens de Tweede Wereldoorlog.

HERDENKEN

HOE DOE JE DAT?

Op 4 mei tijdens de Nationale Herdenking staan we stil bij de mensen die het slachtoffer werden van de Tweede Wereldoorlog. Niet alleen de slachtoffers die in Europa vielen, maar ook de slachtoffers in het Caribisch gebied en andere delen van het Koninkrijk.

HOE HERDENKEN WE?

Een herdenking is een bijeenkomst waarbij we aandacht besteden aan de slachtoffers. Tijdens herdenken maken we vaak gebruik van rituelen.

Ritueel = plechtige handeling waarbij je bepaalde dingen in een vaste volgorde doet.

BIJ 4 MEI GEBRUIKEN WE DEZE RITUELEN:

- **Silho**. Bij het herdenken zijn we 2 minuten stil.
- **Vlag**. De vlag wordt halfstok.
- **Krans**. We leggen kransen bij een oorlogsmonument.
- **Gelede**. Iemand leest een gelede voor.

1. Wie of wat herdenk jij wel eens?
2. Heb je daar een ritueel voor?

Leerlingen van de Pelkaanschool lezen een gelede voor tijdens de herdenking op Bonaire.

VRU DENKEN

36 - Het Caribisch Denkboek voor 4 en 5 mei - 27

VRU DENKEN

Elke oorlog zorgt ervoor dat mensen op de vlucht slaan. Soms vluchten mensen voor bommen, geweld en honger, soms vluchten ze omdat ze worden vervolgd, omdat ze zijn wie ze zijn. Dat was vroeger al zo en dat gebeurt nu nog steeds, elke dag.

Joodse vluchtelingen uit Duitsland zijn per schip op weg naar Amerika. In 1939 ligt het schip in de haven van Cuba. Maar ze mogen de Verenigde Staten niet in, en het schip moet terug naar Europa.

YLUCHT

Een groep vluchtelingen op een boot in het Caribisch gebied wordt onderschept door de kustwacht van de Verenigde Staten.

Gevlucht in de oorlog
De Joodse Janina Katz groeit op in Polen. Ze is 7 jaar als de oorlog uitbreekt. In oktober 1942 verstoppt ze zich samen met haar moeder en haar zus voor de nazi's in een kelder. Ze worden ontdekt en meegenomen naar een plein waar meer opgepakte Joden staan. Janina's moeder zegt tegen haar dat ze moet wegrennen, zo hard ze kan. En dat doet Janina. Ze is dan tien jaar. Zo ontstaat Janina aan de nooi, maar ze staat er helemaal alleen voor. Bijna niemand durft voor haar te zorgen. Gelukkig overleeft ze de oorlog. Nu woont Janina op Curaçao. De winkel 'Casa Janina' in Punda is van haar.

Janina, ongeveer 15 jaar.

Een artikel van War Child
GEVLUCHT voor geweld
Camila (13) woont in Colombia. Geweld is daar aan de orde van de dag. In haar dorp is het niet veilig. Er zijn veel ontvoeringen door gewapende groepen in de buurt. Daarom woont Camila nu in een internaat. Daar is ze veilig. Camila en de andere kinderen in het internaat zijn vaak bang en hebben heftige herinneringen. War Child helpt kinderen die opgroeien in of vlak na een oorlog. Zodat ze zich weer goed gaan voelen. Camila doet mee aan sport-, spel-, theater- en muziekactiviteiten waardoor ze zich kan uiten. Dat is belangrijk, zo krijgen deze kinderen weer langzaam vertrouwen in de toekomst.

Denkboeken en trainingen

Het Caribisch Denkboek is gratis te verkrijgen voor alle scholen. Daarnaast worden er op sommige plekken gratis docententrainingen georganiseerd. Kunt u daar niet bij zijn, dan staat op de site www.4en5mei.nl/educatie/caribisch-denkboek een instructiefilm over hoe het denkboek te gebruiken is in de klas.

Curaçao Het Caribisch Denkboek is te krijgen via stichting Cultuur Kameleon. Nadat u zich heeft opgegeven kunt u de boeken tussen 27 en 30 maart ophalen bij de Biblioteka Nashonal Kòrsou. Ook is er een docententraining op 15 maart van 14:30 tot 16:00 uur.

Aruba Het Caribisch Denkboek is af te halen bij de informatiebalie in de Biblioteka Nacional Aruba in Oranjestad. Er zijn gratis

docententrainingen op vrijdag 22 maart van 14.30-16.00 en zaterdag 23 maart van 9.30-11.00. Als u wilt deelnemen aan de training mail dan uw naam, naam van de school, aantal leerlingen en welke datum u eventueel aan de training wilt deelnemen naar n.croes@bibliotecanacional.aw.

Bonaire Het Caribisch Denkboek is te verkrijgen via Arthur Sealy ewartsealy@yahoo.com.

U ontvangt het boekje dan half maart. Ook is er een docententraining op 25 maart van 14:30 tot 16:00 in OB de Pelikaan. Opgeven voor de training kan via saskiameijer@hotmail.com.

Sint Maarten Voor het Caribisch Denkboek (ook in het Engels beschikbaar) kunt u contact opnemen met Philipsburg Jubilee Library, Daniel Helligar, telefoon (1-721) 542 -2970

Saba en Sint Eustatius De Denkboeken worden rechtstreeks naar de scholen gestuurd.

Voor meer informatie over de training of het bestellen van de boekjes, neem contact op met Saskia Luckman van Stichting De Cultuur Kameleon, saskia@medialabcuracao.com.

Voor overige vragen neem contact op met info@4en5mei.nl.

Première Aruba

Dit jaar is er in Aruba een première van drie films met Arubaanse ooggetuigen van de Tweede Wereldoorlog in het Caribisch gebied. Op 21 maart zal bij de Marine Kazerne in Aruba een feestelijke première zijn waarbij de films getoond worden. Het programma start om 10:00 uur.

Deze films horen bij een bestaande reeks van ooggetuigenverslagen van de Tweede Wereldoorlog in het hele Caribische gebied.

De filmpjes zijn te vinden op www.4en5mei.nl/educatie/caribisch-denkboek/filmpjes-bij-het-caribisch-denkboek.

2019 | AÑA DI FAMILIA Y CUIDO DI MUCHANAN.

Prioridad pa
Gobierno di Aruba
ta pa haci central
e cuida y desaroyo di
nos muchanan na
scol!

18 MAART 2019

HIMNO Y BANDERA

Betico Croes, den cuadro di su strategia pa concretisa e deseo di nos pueblo pa su libertad, a mira den introduccion di himno y bandera instrumentonan clave pa logra trece union den pueblo Arubano.

GOBIERNO DI ARUBA

GABINETE WEVER CROES

Minister Plenipotencario Joselin Croes: **INSTITUTO PEDAGOGICO ARUBANO (IPA) TA FIRMA UN MoU NOBO CU NEW YORK UNIVERSITY STEINHARDT**

Siman aki, Instituto Pedagogico Arubano ta celebra e hecho cu despues di mas di un aña di negociacion cu NYU Steinhardt nan ta logra firma un MoU nobo cu mucho mas contenido cu esun actual. Personanan clave den e proceso aki tawata Paula Kibbelaar, Marilyn Richardson di IPA y Mary Leou y Rosa Pietanza di NYU Steinhardt.

E tawata un aña pasa cu Minister President tawata di bishita na NYU Steinhardt y a combersa riba e posibilidad pa renobacion di e MoU existente pero uno cu tin mas contenido. Di e momento ey e Minister Plenipotencario na DC, Joselin Croes, a tuma e tarea di fungi como intermediario den e proceso y awe despues di casi 1 aña e MoU aki a bira un realidad. E MoU a wordo firma door di e directora di IPA Sra. Marilyn

Richardson, Erich Dietrich Dean di Global Affairs di NYU Steinhardt y Joselin Croes representando Gobierno di Aruba.

E MoU ta contente entre otro cu IPA por manda su studiantenan loop stage na NYU Steinhardt, cu lo bin colaboracion riba e tereno di "research and development of education", posibilidad pa stage pa maestronan di IPA, posibilidad pa ofrece cursonan y workshop riba "professional development" na maestronan, facilita reunionnan pa crea un "sustainable education platform". NYU kier yuda IPA prepara su studiantenan cu ta e futuro maestronan di Aruba pa por educa den siglo 2000, pa nan por inclui STEM como curiculo di un edad hoben, pa ta prepara pa deal cu problemanan social cu tin den e era di digitalisacion y social media.

Lo cuminsa cu proyectonan chikito cu no ta costa hopi placa y cu ta facil y lihe pa implementa y lo traha riba e proyectonan mas grandi poco poco.

Actualmente tin 4 estudiante di IPA pa NYU pa nan stage na unda nan ta bishitando varios skol y of organisacionnan riba e tereno di sostenibilidad, medio ambiente y STEM.

Minister Plenipotencario na Washington DC ta felisita IPA y e Minister di Educacion riba e gran logro aki y a pone su mes disponibel pa sigui fungi como e mediador pa percira cu e MoU aki no keda solamente riba papel, pero pa e wordo implementa.

F S

FORMACION SOCIAL

TRAYECTO LO CUMINSA

02 APRIL 2019

INSCRIBI AWO!

Bo oportunidad pa haci un cambio positivo den bida

GOBIERNO DI ARUBA

UNDA MI POR INSCRIBI?

Oficina di Formacion Social
Marinierskazerne Savaneta
Bureau Sociale Vorming
Tel: 522-5352
Sra. Jessica Ras
info.formacionsocial@gmail.com

KI DIA MI POR INSCRIBI?
Desde Maart 2019

FORMACION SOCIAL TA ALGO PA BO?

Bo ta un hoben masculino entre 18 y 24 aña?
Bo no a termina un scol secundario?
Bo kier mehora bo oportunidad pa trabou?
Bo kier un cambio positivo den bo bida?

Bishita nos na: Formacion Social - SVT

GABINETE WEVER-CROES

Eddy Paris:

UNION EUROPEO TA PARA FIRME TRAS DI PAISNAN LGO; LANDEN EN GEBIEDEN OVERZEE (OCTS)

Recientemente a tuma lugar na Polinesia Frances, e di 17 Forum di Union Europeo y paisnan LGO, manera Aruba. Un topico cu tin atencion serio di EU ta "climate change" - particularmente mirando cu hopi pais LGO por sufri consecucionan serio.

Mescos cu na e di 16 forum aña pasa na Bruselas, e EU Commissioner encarga cu International Cooperation and Development, Sr. Neven Mimica, a reafirma e importancia di e asociacion entre Union Europeo (EU) y e 25 paisnan LGO.

Paisnan LGO no ta forma parti di e territorio fisico di EU. Dus nan no ta mara na leynan di Union Europeo. Sinembargo, paisnan LGO ta beneficia di "preferential trade status, with duty- and quota-free access to the EU market".

"We may be far apart, but the partnership between the EU and the Overseas Countries and Territories is very strong and will continue to grow in the future" -EU Commissioner Neven Mimica-

E pensamiento cu por ehempel un eventual Brexit lo por influencia Hulanda pa forza un cambio di nos LGO status pa UPG (Ultraperifere gebieden) ta, a lo mehor, "indianenverhalen". Es mas, e status di Aruba como LGO ta angra den tratadonan manera e TFEU (Treaty on the Functioning of the European Union) di aña 1958, y e OAD; Overseas Association Decision (LGO-besluit).

Kisas pa un "Politieke

Mastodon" (politico cu un tempo por tabata importante pero awor no mas) e tematica di "LGO vs UPG" por sigui di ta interesante. Sinembargo pa EU mes e topico aki awe no ta ariba agenda ningun caminda. Tin hopi otro prioridadnan. E OAD por ehempel lo wordo revisa, pero esaki ta pa simplifica cierto proceduranan cu actualmente ta ineficiente y burocratico.

E 25 paisnan LGO ta ubica "from the poles to the pacific". Teniendo esaki na cuenta, e paisnan LGO (y UPGs) ta representa hunto mas di 80% di e "marine biodiversity" di EU. Dus e paisnan LGOs ta wordo considera di ta partnernan strategico pa conservacion di e biodiversidad di nos planeta en particular. Pa entre otro e metanan aki EU ta contribui tur aña cu miyones di Euros pa diferente programanan.

Tambe na e Forum Ministerial e aña aki Aruba a keda escohi pa asumi e posicion di Vice Presidente di e Comision Ehecutivo (ExCo) di OCTA; un organisacion internacional incorpora na Bruselas pa representa e interesnan di e 25 paisnan LGO.

Dus e aña aki e tematica "OCEANS" lo ta halto ariba agenda di OCTA, y di mi persona como Representante di Aruba na EU y Vice Presidente di ExCo. Pronto nos gobierno lo comunica algun proyecto prometedor pa Aruba bow di e tematica "Bluebio-economies" cu e departamento di inovacion na Arubahuis ta evaluando.

GOBIERNO DI ARUBA

UN
Feliz Dia

ISLAONLINE
PA INFORMACION
CORECTO Y BERDAD